

JAARVERSLAG

08

KRUISPOST

Jaarverslag Kruispost 2008

Kruispost verleent medische en psychosociale hulp aan onverzekerden in Amsterdam. Zij is ontstaan binnen de Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100, die als doelstelling heeft het Evangelie in woord en daad present te stellen in de binnenstad van Amsterdam.

Dit jaar heeft Kruispost haar 25-jarig bestaan gevierd met vele medewerkers en oud-medewerkers. In de loop van deze tijd heeft de dienstverlening zich uitgebreid. Zowel het aanbod als het aantal patiënten is erg gegroeid. In 1983 werkten één arts en één receptionist op Kruispost. Nu werken er ruim tachtig vrijwilligers: artsen en receptionisten, maatschappelijk werkers, een diabetesverpleegkundige, een dermatoloog, psychiaters, een chirurg en een advocaat. Alleen de coördinerend arts en de schoonmaker ontvangen een salaris van stichting Kruispost. De maatschappelijk werkers zijn in dienst van de Stichting Oudezijds 100, die daarvoor subsidie ontvangt van de Dienst Zorg en Samenleven Amsterdam.

Gedurende het jaar 2008 bleven mensen reageren op de in november 2007 uitgekomen documentaire, die Maria Mok en Meral Uslu over Kruispost maakten. Deze film werd in januari via de landelijke televisie uitgezonden. Vele kijkers toonden sympathie en bewondering voor ons werk en stuurden sokken, medicijnen¹ en geld. Ook gaven nieuwe vrijwilligers zich op om mee te werken, met name als receptionist of arts.

De documentaire geeft een goed beeld van

wat er zich tussen arts en patiënt in de spreekkamer afspeelt. De beelden zijn ontroerend, indringend en soms hilarisch en ontwapenend. Ook al blijft het werk van de receptionisten en maatschappelijk werkers buiten beeld in de documentaire, het is net zo belangrijk.

Medische hulp

De medische hulp is vergelijkbaar met die in een huisartsenpraktijk. Wel komen er bij Kruispost minder kinderen en bejaarden dan in de doorsnee praktijk. We werken intensief samen met de maatschappelijk werkers, want allerlei lichamelijke klachten worden door zorgen veroorzaakt. Bovendien zal een dakloze met griep tijdelijk een dak boven zijn hoofd moeten hebben.

Het aantal medische consulten nam vergeleken met het jaar 2007 met 6,5% toe. Er waren 7164 consulten, waarvan 31% met patiënten die voor de eerste keer kwamen. De aard van de aandoeningen is vrijwel identiek aan die in voorgaande jaren. De oorzaak van de toename van het consultenaantal is onduidelijk. De pardonregeling kan hieraan bijgedragen hebben, omdat mensen moesten bewijzen dat zij al die tijd in Nederland waren. Een deel van de patiënten vraagt een medische verklaring, want bij een medische noodsituatie is er uitzicht op een verblijfsvergunning. Door de publiciteit die Kruispost kreeg, zullen ook meer patiënten van ons gehoord hebben.

Samenwerking

Kruispost heeft haar plek binnen de gezondheidszorg in Amsterdam. Wij verwijzen zo

¹ Medicijnen heeft Kruispost nodig. Op dit moment is het aanbod echter groot. Op de website www.oudezijds100.nl/kruispost houden wij bij waar behoefte aan is.

zr Annemieke Tanja-Harftekamp en Hannie van der Wensch

Wethouder Marijke Vos

nodig naar ziekenhuizen, verloskundigen en naar de diverse afdelingen van de GGD², onder andere voor TBC³- en SOA⁴- bestrijding. In 2008 ontvingen we ongeveer tien studenten van de Amsterdamse universiteiten, die vanaf één dag tot twee weken meekeken met de artsen. Een huisarts in opleiding van de universiteit in Leiden heeft het laatste deel van haar opleiding bij ons gedaan.

Medewerkers

Wij bedanken ook dit jaar de artsen, receptionisten en de mensen die hand- en spandiensten verleenden voor hun inzet. Zonder hen was het niet mogelijk geweest om zoveel hulp te verlenen.

*Hannie van der Wensch,
coördinerend arts*

Gezondheidsproblemen Kruispost

Aandoeningen m.b.t.	2008	2007
Algemeen	2%	3%
Bloed, lymfe, milt	1%	1%
Spijverteringsorganen	10%	11%
Oog	3%	3%
Oor	2%	2%
Hart en vaten	12%	9%
Spier en skelet	9%	10%
Neurologie	2%	2%
Psychiatrie	6%	6%
Ademhalingsorganen	12%	10%
Huid	13%	14%
Endocrinologie	5%	4%
Urologie	4%	3%
Zwangerschap	6%	6%
Vrouw urogenitaal	5%	5%
Man urogenitaal	2%	2%
Overig	6%	9%

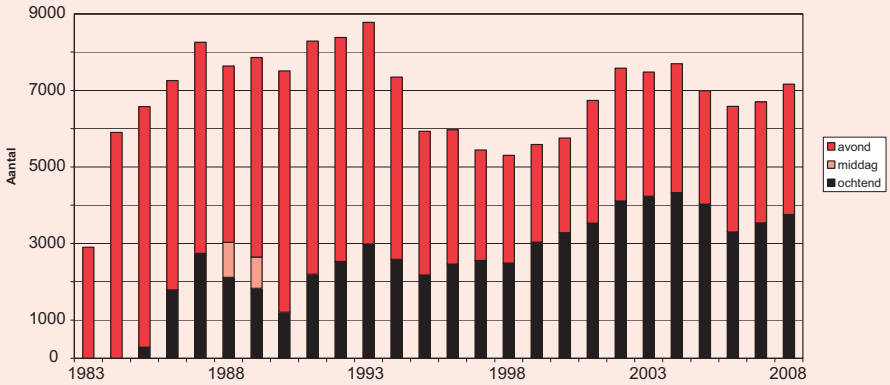
2. Gemeentelijke Gezondheidsdienst

3. Tuberculose

4. Seksueel overdraagbare aandoening

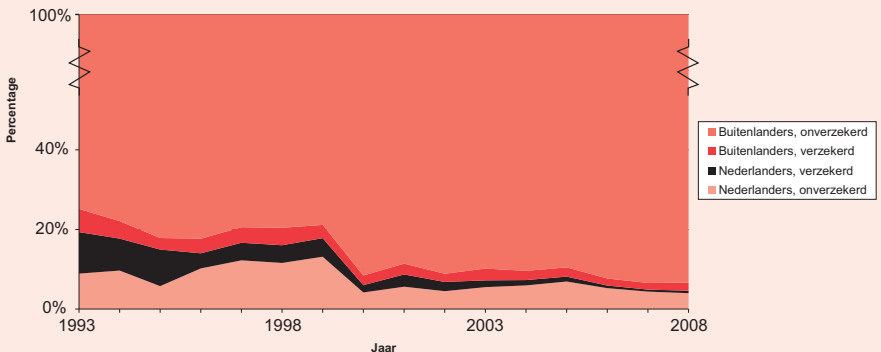
Aantal patiënten per spreekuur

Verzekeringsstatus van hulpvragers op kruispost

Verzekeringsstatus van hulpvragers op kruispost		Aantal consulten	2008	Aantal consulten	2007
Nederlanders	Verzekerd	44	1%	32	1%
Nederlanders	Onverzekerd	286	4%	293	4%
Buitenlanders	Verzekerd	144	2%	113	2%
Buitenlanders	Onverzekerd	6690	93%	6258	93%

Indeling patiënten naar status

Peggy Krol-Engle

Groepsfysiotherapeut en deelnemers

Fysiotherapie (individuele behandeling, gestopt na juli)	104
Dermatologie	110
Chirurgie	43
Psychiatrie	90
Normale (huisarts)consulten	6817

Psychiatrische consulten

Slachtoffers van oorlog hebben vaak te maken met een veelzijdige problematiek. Enerzijds is er het posttraumatisch stress syndroom. Velen hebben herbelevingen van het vreselijke trauma dat ze meemaakten. Daarnaast hebben ze vaak last van nachtmerries, verdriet, boosheid en angst. Ook namen ze tijdens de vlucht uit het oorlogsgebied allerlei risico's, zoals bijvoorbeeld de tocht in een roeibootje weg uit Afrika. Anderzijds begint eenmaal aangekomen in het Westen het leven als asielzoeker, een leven met sobere rechten en een langlopende asielprocedure. En er is de rouw om verlies van dierbaren en cultuur. Wij bieden deze mensen gesprekken, medicatie en een helpende hand. In de paar jaar dat ik op Kruispost werk, hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die hoop geven. Hoop doet inderdaad leven, en we kunnen trots zijn op de resultaten die we in de afgelopen jaren door

gezamenlijke inspanning behaald hebben. De juridische context, geschetst door onze advocaat, de kern van zorgzame maatschappelijk werkers begeleid door een deskundig psycholoog, een ervaren psychiater op de achtergrond, een dynamische psychiater in het behandelproces, contacten met andere organisaties⁵, die zich ontfermen over dezelfde doelgroep, een onderzoek naar het sociaal kapitaal van getraumatiseerde asielzoekers en dit alles in het raamwerk van een gestructureerde chef de clinique met - o zo belangrijk - ondersteunend personeel op de achtergrond. Het is een bijzonder contrast. Begrippen die het tegenovergestelde omvatten, komen elkaar tegen in de spreekkamer. De traumatische gevolgen van oorlogen en de wandaden ontmoeten de naastenliefde van Kruispost.

*Nayan Jadnanansing,
arts werkzaam in de psychiatrie*

5. zoals het ASKV (Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen), de WOU (Werkgroep Opvang Uitgeprocedeerden), Open Deur en Wereldhuis.

Juridisch spreekuur

Het juridisch spreekuur is in 2008 uitgebreid naar twee woensdagavonden per maand. De meeste klanten worden verwezen door maatschappelijk werkers van Kruispost. Regelmatig is er met hen telefonisch en via email contact. Per spreekuur worden 0 tot 5 mensen aangemeld, gemiddeld komen er 2 mensen. Het streven is duidelijkheid te geven aan de hulpvrager: is er (juridisch) perspectief, wat zijn de mogelijkheden, wat zijn de kosten? De meest voorkomende vraag betrof het legaliseren van het verblijf in Nederland. Vaak moest

het antwoord zijn dat er op dat moment voor die persoon daartoe geen mogelijkheden waren. Andere vragen werden gesteld over zo goed als alle rechtsgebieden.

Advocatenkantoor *De Binnenstad* fungeert als achterwacht. Indien een procedure of verdere advisering aangewezen is, kan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage en eventueel betaling van de (gereduceerde) griffierechten worden gevraagd. Voor een aantal klanten zijn inmiddels juridische procedures gestart.

Corinne de Klerk, advocaat

	Mannen	Vrouwen	Totaal	Gemiddeld
Deelnemers	16	10	26	
Totaal aantal bijeenkomsten	44	33	77	
Gemiddeld aantal aanwezigen	4	2		3
Gemiddeld aantal keren gevolgd door deelnemer				9

Groepsfysiotherapie

Met steun van het Fonds Psychische Gezondheid, via het Fonds Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg, is er het afgelopen jaar groepsfysiotherapie geweest voor getraumatiseerde asielzoekers. Wachtend op een verblijfsvergunning leven asielzoekers onder moeilijke omstandigheden. Door psychische- en taalproblemen raken ze geïsoleerd en passief. Door de groepsfysiotherapie wordt geprobeerd hen te activeren en uit hun isolement te halen. De deelnemers waarderen het om samen met anderen (bijna) wekelijks in beweging te zijn. Ook de maatschappelijk werkers zijn heel tevreden met de verandering die zij opmerken in de houding van de deelnemers. Zij hebben de indruk dat deze mensen er lichamelijk en geestelijk van opknappen. Het is een geslaagd project, dat we graag voort willen zetten. De financiële steun van

het fonds was toegezegd voor een jaar. Nu hopen we op steun via onze donateurs.

Kruispost Maatschappelijk Werk

Psychosociale, diaconale hulp⁶

In 2008 vierde Kruispost haar 25-jarig bestaan. Al twee jaar na opening werd besloten de medische hulp uit te breiden met maatschappelijk werk, daar veel hulpvragers eveneens gebukt gingen onder maatschappelijke en psychosociale problemen. Het maatschappelijk werk is van fundamentele betekenis. De maatschappelijk werkers zijn een baken voor de artsen en door onze kennis van de sociale kaart vinden wij vaak een oplossing, die voor onze hulpvragers van wezenlijk belang is. We

6. Wilt u uitgebreider lezen over het Maatschappelijk Werk dan kunt u het jaarverslag van Stichting Oudezijds 100 opvragen via info@oudezijds100.nl of 020-6266634.

informer en adviseren over rechten en plichten. We bieden ondersteuning in het zoeken naar oplossingen en begeleiden hulpvragers, indien nodig, naar andere instanties. Daarnaast bieden wij via counseling-gesprekken steun, troost en verlichting aan onze hulpvragers. Onze doelgroep bleef door de jaren heen hetzelfde: de onverzekerden, waaronder dak- en thuislozen, ongedocumenteerden en (uitgeprocedeerde) asielzoekers. Het aantal hulpvragers bleef in 2008 vrijwel gelijk, 320 ten opzichte van 317 in 2007, waarvan 263 nieuwe aanmeldingen. Omdat via de pardonregeling hulpvragers legaal en verzekerd zouden worden, hadden wij in 2008 een substantiële afname verwacht. Het tegendeel bleek waar, mogelijk vanwege een grote groep illegalen – voornamelijk Nigerianen en Ghanezen – die zich aandienende en zich tot dusver volledig had onttrokken aan de samenleving. Kerken, kennissen en familieleden onderhielden hen jarenlang. Zij hadden nooit een verzoek voor een verblijfsvergunning ingediend, hoopten via de pardonregeling toch kans te maken op een legaal verblijf en klopten aan voor hulp. Advocaten verwijzen cliënten met een medische klacht veelal door naar Kruispost. Indien een ziekteverklaring wordt afgegeven kunnen zij een procedure starten. Dezelfde regeling geldt voor psychiatrische problematiek die een behandeling noodzakelijk maakt. Als mensen ons gevonden hebben, komen vaak andere problemen ter sprake die een illegaal verblijf met zich meebrengt. Dit jaar signaleerden we meer uitgeprocedeerden die na maandenlange vreemdelingdetentie plotseling weer op straat belandden. Hun marginale bestaan van voor detentie is verdwenen en velen kampen vervolgens met aanpassings-

problemen en daaruit voortvloeiende psychische klachten.

Er was in 2008 een toename van 17% van het aantal contacten tot 1961 contacten. Veel van de langdurige contacten bestaan uit het begeleiden van uitgeprocedeerde vluchtelingen, die lijden aan het posttraumatisch stress syndroom en depressies. Bij deze groep is opletendheid en intensieve zorg noodzakelijk. Omdat zij onverzekerbaar zijn, was het vrijwel onmogelijk hen voor behandeling door te verwijzen, ons psychiatrisch spreekuur kent een wachtlijst. Dit probleem is inmiddels onderkend en per 2009 zal 80% van de geestelijke gezondheidszorg voor illegalen weer vergoed worden door het CVZ⁷. Wel waren gespecialiseerde instanties in 2008 bereid tot eenmalige diagnostische interviews met behandeladvies. Een nieuwe kwestie heeft zich aangediend. De reguliere hulpverlening die nachtopvang biedt, mag sinds begin 2008 van de overheid geen ongedocumenteerden meer huisvesten. *Makom* en *Stichting Stoelenproject* bieden uitkomst, maar ook daar is een limiet in het aantal nachten en de laatst genoemde instelling is in de zomer gesloten. Voor de zieke hulpvrager en zijn maatschappelijk werker kost ook dit meer tijd en energie.

*Peggy Krol-Engle,
hoofd maatschappelijk werk*

Dichter⁸

U kent waarschijnlijk het verhaal in het evangelie naar Lucas, hoofdstuk 10: een man is

7. College voor Zorgverzekeringen

8. Jaarthema van de gemeenschap Oudezijds 100

overvallen door rovers en halfdood achtergelaten. Verschillende mensen komen langs. Een priester en een leviet, die met een boog om het slachtoffer heen lopen, en een Samaritaan, die hem verzorgt. Jezus vraagt dan aan zijn toehoorders: wie is de naaste geworden van het slachtoffer? Jezus vraagt niet wie het slachtoffer het best behandeld heeft, hij vraagt wie dichterbij de gewonde gekomen is. Op Kruispost draait het niet om beroepsbeoefenaars die hulpelozen helpen. Nee, op Kruispost willen we de ander ontmoeten. In die ontmoeting helpen we elkaar. Komen we dichterbij.

*zr Annemieke Tanja-Harfterkamp,
DV-voorzitter Kruispost*

Financiële verantwoording over het jaar 2008

Toelichting

De televisie-uitzending van de Kruispost documentaire heeft nogal wat reacties uitgelokt. In combinatie met het 25-jarig bestaan van Kruispost, leidde dat tot een behoorlijke toename van de giften en donaties. Wij hopen dat zal blijken dat deze steun een permanent karakter heeft.

Ook in 2008 nam het bedrag van de eigen bijdragen van patiënten weer toe. Het is stimulerend om vast te stellen dat de patiënten ons dit signaal van waardering en verantwoordelijkheid blijven geven.

De kosten voor personeel zijn in 2008 door een ingelopen achterstalligheid eenmalig sterk hoger geweest. In de toekomst zal deze post meer stabiel zijn. Ook de huisvestingskosten zijn in 2008 eenmalig hoog geweest door achterstalligheid. Wij hebben het vertrouwen dat ook deze post in de toekomst een stabiel verloop zal hebben. De overige kosten bleven binnen de raming, waarbij kan worden opgemerkt dat waar het aantal consulten toeneemt, ook de kosten voor patiëntenzorg mee stijgen. Voor een belangrijk deel zijn de hogere lasten gedekt door in het verleden getroffen voorzieningen.

Het verlies dat wij leden in 2008 was weer geringer dan dat van het vorige jaar.

Aan de voorziening voor het verbouwingsplan is een bedrag toegevoegd. Wij werken toe naar een situatie waarbij de voorgenomen verbouwing kan worden betaald uit hiervoor toegezegde bedragen en de door ons hiervoor getroffen voorziening. In het lopende boekjaar zal moeten blijken of onze ambitie kan worden gerealiseerd. Alle medewerkers zullen de nieuwe inrichting van de ruimten als een grote verbetering ervaren. Vanzelfsprekend is het voor de patiënten ook een grote vooruitgang dat met meer privacy over hun klachten kan worden gesproken.

In 2009 zullen de maatregelen worden afgerond waardoor de financiële administratie van Kruispost door accountants van *Visser & Visser Registeraccountants* kan worden beoordeeld.

*Cees Coumou,
Penningmeester*

Financiële verantwoording over het jaar 2008

STAAT VAN BATEN EN LASTEN		2008	2007
		€	€
BATEN	Giften en donaties	94948	62040
	Bijdragen patiënten	35388	30357
	Subsidie lopend jaar	25377	20183
	Subsidie afrekening 2007	963	0
	Interest	917	1003
	Totaal	157593	113583
LASTEN	Personeelskosten	83392	71303
	Huisvestingskosten	31048	11538
	Organisatiekosten	4745	7683
	Patiëntenzorg	32895	25692
	Fysio project	7722	
	Totaal	159802	116216
SALDO BOEKJAAR		-2209	-2633
VERMOGENSOPSTELLING PER 31 DECEMBER		2008	2007
VASTE ACTIVA	Boekwaarde verbouwing 2004	5172	7662
	Boekwaarde inventaris	7378	9223
	Totaal	12550	16885
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen	Overlopend actief, vooruitbetalingen	7722	300
Geldmiddelen	ABN - Amro	64020	48954
	Postbank	6579	4770
	Kas	107	145
	Totaal	70706	53869
TOTAAL ACTIVA		90978	71054
VERMOGEN	Beschikbaar begin boekjaar	-11843	-9210
	Mutatie boekjaar	-2209	-2633
	Beschikbaar einde boekjaar	-14052	-11843
VOORZIENINGEN	Verbouwingsplan 2009	25000	20000
	Tweedelijnszorg	10000	10000
	Huisvesting	20320	38320
	Totaal	55320	68320
VERMOGEN EN VOORZIENINGEN		41268	56477
SCHULDEN	Overlopend passief	49710	14577
TOTAAL PASSIVA		90978	71054

Stichting Kruispost

Oudezijds Voorburgwal 129

1012 EP Amsterdam

Tel: 020 - 624 90 31

Fax: 020 - 428 83 30

Handelsregister Amsterdam: S.202576

Website: www.oudezijds100.nl/kruispost

E-mail: info@oudezijds100.nl

Graag uw giften naar Vrienden van Kruispost

Postbank: 467 16 52

Abn-Amro: 43.72.95.370

Openingstijden:

Maandag tot en met vrijdag 10.00 - 12.30 uur

en van 19.00 - 21.30 uur

vanuit gemeenschap Spe Gaudentes

Gemeenschap Oudezijds 100